

Livskvalitetsprogram 2016–2024

Styrdokument för hållbar utveckling | Aktualiserat 2021-12-14 |
Förlängd giltighet till och med 2025-08-31

PROGRAM PLAN POLICY RIKTLINJER

Kontaktcenter | Postadress 251 89 Helsingborg | Växel 042-10 50 00
kontaktcenter@helsingborg.se | helsingborg.se

HELSINGBORG

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Aktualisering 2021	4
1.2 Från globala mål till lokalt agerande	4
1.3 Vad menar vi med livskvalitet?.....	5
1.4 Stadens styrning mot ökad livskvalitet.....	5
1.5 Innovation är verktyget för att lyckas.....	5
2 Viljeinriktningar och fokusområden	6
2.1 Vi vill ha ett långsiktigt ansvarstagande.....	7
Minimera klimatpåverkan och resursanvändningen	8
Stärk ekosystemen och öka den biologiska mångfalden.....	8
Skapa ett mer robust samhälle	8
Förstärk den ekonomiska hållbarheten	9
2.2 Vi vill ha allas delaktighet	10
Öka tryggheten.....	11
Öka sysselsättningen	11
Stärk demokratin	11
2.3 Vi vill ha livslång aktivitet.....	12
Förbättra hälsan	13
Förbättra människors livsmiljö	13
Öka tillgängligheten till upplevelser	13
2.4 Vi vill ha ett jämlikt Helsingborg.....	14
Förbättra integrationen.....	15
Öka jämställdheten	15
Skapa goda uppväxtvillkor för alla barn.....	15
3 Lagkrav	16
4 Ansvar och uppföljning	16
5 Referenser	17
6 Kontaktuppgifter	18

Helsingborgs stads styrdokument

Aktiverande

Syftar till förändring och utveckling

PROGRAM – anger långsiktiga ambitioner och viljeinriktningar

PLAN – anger konkreta åtgärder, tidsramar och ansvar

Normerande

Reglerar befintlig verksamhet och vårt förhållningssätt till en given situation

POLICY – anger principer och vägledning

RIKTLINJER – anger absoluta gränser och ska-krav

Beslutat av: Kommunfullmäktige

Datum: aktualiserat 2021–12–14

Revideras av: Kommunfullmäktige

Dokumentets giltighet: 20160101-20241231

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och bolag

Dokumentansvarig: Avdelningen för strategisk samhällsutveckling vid stadsledningsförvaltningen

1. Inledning

För att vi ska nå stadens vision Helsingborg 2035 krävs såväl nytänkande som ett ansvarsfullt agerande där vi ger alla tre hållbarhetsdimensionerna, den sociala, den ekologiska och den ekonomiska, samma tyngd.

De tjänster och den service som kommunen tillhandahåller ska både ge ökad livskvalitet för dem som vi finns till för och bidra till att även kommande generationer av helsingborgare får en god livskvalitet.

Livskvalitetsprogrammet riktar sig till samtliga nämnder och bolag. Det är tillsammans med översiktsplanen stadens övergripande strategiska styrdokument för hållbar utveckling samt utgör Helsingborgs stads program för Agenda 2030. Programmet gäller från och med den 1 januari 2016 till och med den 31 december 2024.

Stadens ambition om en hållbar utveckling är att alla invånare ska uppleva en hög livskvalitet, men med låg miljöpåverkan så att människor och företag når sin fulla potential i en långsiktigt hållbar tillväxt, och så att kommande generationer också kan uppleva en god livskvalitet. Ambitionen ska genomsyra allt arbete som staden gör.

Med programmet vill vi skapa förståelse för stadens livskvalitetsarbete och kommunicera stadens viljeinriktningar och ambitioner. Vi vill också uppmuntra företag, organisationer och invånare till att delta i arbetet samt inspirera andra kommuner till fortsatta steg mot en hållbar utveckling.

När det i programmet står vi, våra eller staden avses Helsingborgs stads organisation. När det i programmet står Helsingborg avses platsen Helsingborg och de som bor eller verkar i kommunen.

1.1 Aktualisering 2021

Under mandatperioden 2018–2022 har programmet aktualiserats. Det betyder att det har uppdaterats för att fortsätta vara aktuellt. Sedan livskvalitetsprogrammet ursprungligen antogs har bland annat de nationella folkhälsomålen reviderats, nya jämställdhetspolitiska mål har antagits, en ny klimatlag har kommit, barnkonventionen har blivit lag och den regionala utvecklingsstrategin har uppdaterats. Vidare har Helsingborg numera ambitionen att vara en av Europas mest innovativa städer. Vi har även antagit nya styrdokument, bland annat en plan för lika möjligheter, en klimat- och energiplan, ett näringslivsprogram och ett kulturprogram. Parallellt med att livskvalitetsprogrammet aktualiseras tar staden fram Översiktsplan 2021.

Aktualiseringen av livskvalitetsprogrammet har resulterat i att programmets viljeinriktningar och fokusområden har uppdaterats. Vi har tagit hänsyn till nuläget i Helsingborg och till hur staden har utvecklats, till nya lagar och nationella mål. Vi har också tydligare än tidigare kopplat programmet till de globala målen i Agenda 2030.

1.2 Från globala mål till lokalt agerande

Livskvalitetsprogrammet beskriver hur vi bidrar till att nå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Agenda 2030 är den globala planen för en hållbar utveckling och har antagits av Förenta nationerna. Planen anger de globala målen för världens utmaningar som behöver lösas innan 2030. De utmaningarna är relevanta även i Helsingborg. Staden och helsingborgarna påverkar dessutom andra länders möjligheter att nå målen. I en hållbar utveckling används ekonomin som medel för att nå målen om inkluderande, välmående samhällen där alla människor upplever livskvalitet och där biosfär och ekosystem utgör ramen som inte får överskridas så att inte kommande generationers möjlighet till livskvalitet äventyras.

Programmet innehåller fyra viljeinriktningar för ökad livskvalitet i Helsingborg som flyttar oss närmare visionen Helsingborg 2035. Var och en av viljeinriktningarna innehåller fokusområden som vi bedömer kommer att göra störst skillnad för att nå viljeinriktningen. Viljeinriktningarna och fokusområdena i livskvalitetsprogrammet hänger samman på flera olika sätt och påverkas av varandra. De är alltså integrerade och odelbara precis som målen i Agenda 2030.

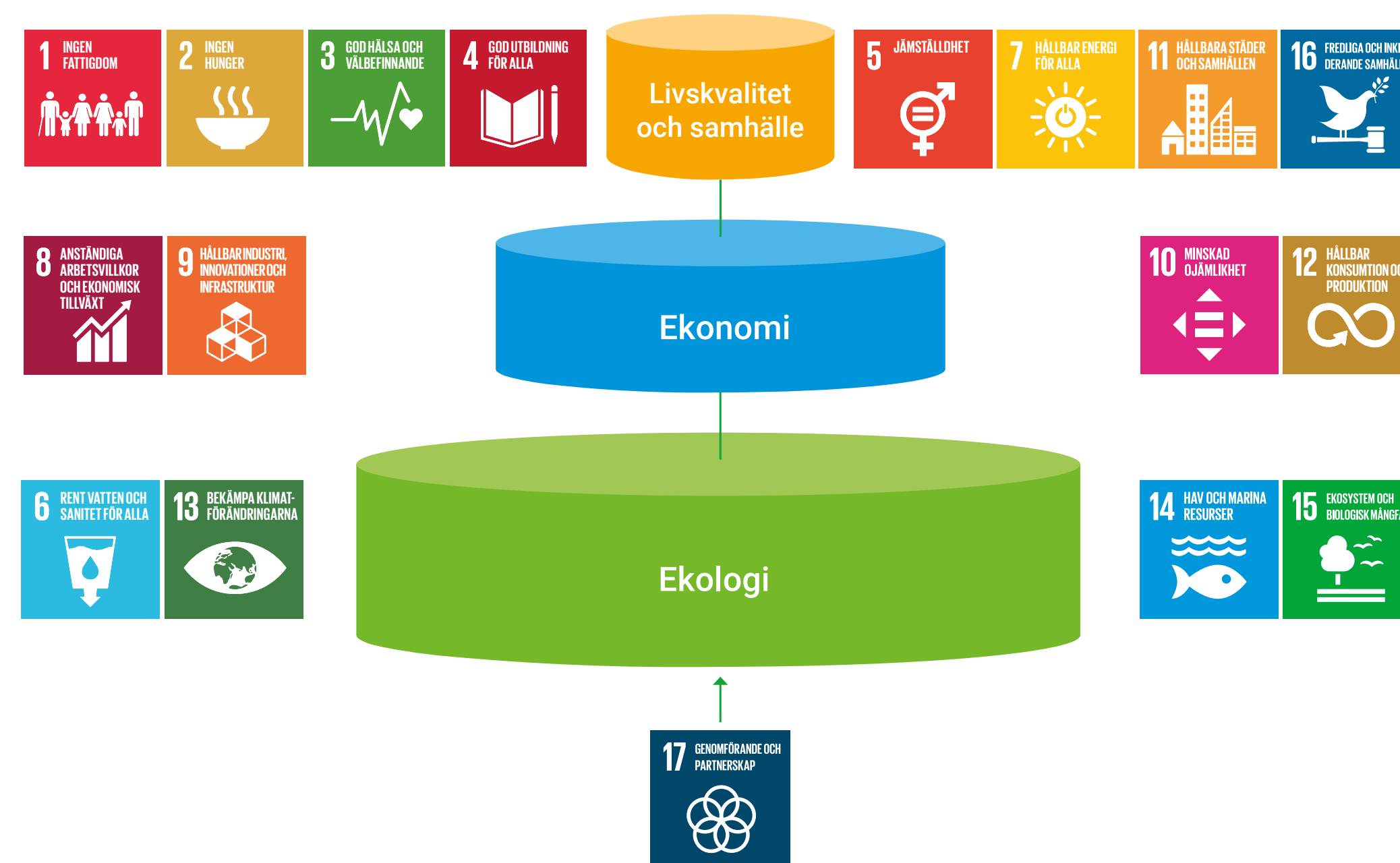
För att kunna skapa livskvalitet och hållbarhet i Helsingborg behöver vi därför arbeta med samtliga områden. För att lyckas med principen i Agenda 2030 om att inte lämna någon utanför behöver vi nå grupper som är längst efter (1). Vi behöver hitta sätt att säkra de mänskliga rättigheterna och skapa likvärdiga förutsättningar för alla som berörs, oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och socioekonomi.

Hållbar utveckling

Målet – Samhällets välmående och människors livskvalitet är målet med hållbar utveckling

Medel – Ekonomin är medel för genomförande

Ramen – Biosfären och ekosystemen är ramen för utveckling och utgör förutsättningar för allt liv.

1.3 Vad menar vi med livskvalitet?

Livskvalitet är en känsla som är personlig och unik. Den påverkas av hur individen mår, hur hen ser på sin omvärld och vilka möjligheter hen har att påverka den. Livskvalitetsprogrammet utgår från Världshälsoorganisationens (WHO:s) definition (2) som säger att livskvalitet handlar om individens upplevelse av sin situation utifrån det omgivande samhället. Samhället, normer och värderingar samt individens egna intressen och relationer skapar tillsammans upplevelser och tillstånd av livskvalitet. I vår tolkning av begreppet har vi också valt att lägga in ett generationsperspektiv. Det betyder att vi vill att även kommande generationer ska kunna uppleva en god livskvalitet och att livskvaliteten är bestående över tid.

Vi behöver förstå vad som på en övergripande nivå bygger upp livskvalitet. Den påverkas både av individuella förutsättningar och av samhället och miljö. Vissa individuella faktorer som har betydelse för livskvaliteten kan människor påverka genom levnadsvanor och livsstil. Andra, som till exempel arv, ålder och kön, går inte att påverka. Yttre faktorer som exempelvis otrygghet, utanförskap, ojämlik ekonomisk fördelning och luftföroreningar kan enbart eller till stor del påverkas genom politiska beslut och gemensamma insatser från samhället. Det är viktigt att ta hänsyn till att människors förutsättningar och livsvillkor ser olika ut för olika grupper, exempelvis utifrån kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder och socioekonomi. (3)

Genom vårt uppdrag som offentlig aktör har vi möjlighet och ansvar att påverka förutsättningarna för att alla människor ska kunna ha en god livskvalitet. Vi ska sträva både mot att förbättra förutsättningarna som beskrivs i livskvalitetsprogrammet och mot att förutsättningarna blir så goda och jämlika som möjligt för alla och envar.

1.4 Stadens styrning mot ökad livskvalitet

Helsingborgs stads koncerns verksamheter ska arbeta för att förverkliga viljeinriktningarna i livskvalitetsprogrammet, både i den egna organisationen och mellan förvaltningar och bolag. Nämnderna och bolagen arbetar direkt för ökad livskvalitet utifrån sina uppdrag. Det handlar till exempel om trygghetskapande åtgärder och aktiviteter, utbildning, stadsutveckling, kulturupplevelser, äldreomsorg, miljöskydd, samt socialt stöd. Vi ska möta våra utmaningar i förhållande till livskvaliteten i staden gemensamt och inte som enskilda förvaltningar och bolag. Därför är organisationens förmåga att samverka viktig. Vi ska använda våra ekonomiska resurser som medel för att genomföra livskvalitetsprogrammet.

Utöver livskvalitetsprogrammet har staden andra styrdokument som pekar i riktning mot ökad livskvalitet inom vissa sakfrågor. Det gäller exempelvis klimat- och energiplanen, plan för lika möjligheter och avfallsplanen som innehåller konkreta åtgärder. Flera av kommunens verksamheter styrs också av lagar och förordningar som berör livskvalitetsprogrammets fokusområden.

Kommunfullmäktige har också beslutat om stadens fyra inriktningar för mandatperioden. Det är innovation, trygghet, integration och livskvalitet. Inriktningarna fokuserar på utmaningar för Helsingborgs utveckling mot visionen Helsingborg 2035. Stadens inriktningar och styrdokument kompletterar nämndernas och bolagens uppdrag med tvärsektoriella frågor som koncernen behöver arbeta gemensamt med.

1.5 Innovation är verktyget för att lyckas

En del i att nå visionen Helsingborg 2035 är att Helsingborg ska vara en av Europas mest innovativa städer år 2022 och visa vägen mot en hållbar utveckling. Helsingborg stads ambition är att kvaliteten i våra tjänster ska bli ännu bättre. Vi har stora samhällsutmaningar att hantera samtidigt som kostnaderna för välfärdstjänster ökar. Komplexa samhällsproblem kräver nya lösningar och arbetssätt. Innovation, samverkan och erfarenhetsutbyte är avgörande för att kunna förverkliga viljeinriktningarna och fokusområdena i livskvalitetsprogrammet. Genom innovationer kan vi skapa mer effektiva lösningar som höjer livskvaliteten för helsingborgarna. Innovation är också ett verktyg för att lyckas i arbetet för ett mer hållbart och omtänksamt samhälle.

Vi ska locka innovatörer och företagare som erbjuder kreativa lösningar på både nutida och framtida utmaningar och som ger arbetstillfällen som stimulerar till en hållbar utveckling. Samverkan kan ske inom och mellan förvaltningar likväl som mellan stad, näringsliv, föreningsliv, akademi och invånare. Samarbeten kan ske både lokalt och globalt.

2. Viljeinriktningar och fokusområden

Programmet innehåller fyra viljeinriktningar för ökad livskvalitet i Helsingborg som flyttar oss närmare visionen Helsingborg 2035. Var och en av viljeinriktningarna innehåller fokusområden som vi bedömer kommer att göra störst skillnad för att nå viljeinriktningen.

Vi vill ha ett långsiktigt ansvarstagande	Minimera klimatpåverkan och resursanvändningen	Öka den biologiska mångfalden och stärk ekosystemen	Skapa ett mer robust samhälle	Förstärk den ekonomiska hållbarheten
Vi vill ha allas delaktighet	Öka tryggheten	Öka sysselsättningen	Stärk demokratin	
Vi vill ha livslång aktivitet	Förbättra hälsan	Förbättra människors livsmiljö	Öka tillgängligheten till upplevelser	
Vi vill ha ett jämlikt Helsingborg	Förbättra integrationen	Öka jämställdheten	Skapa goda uppväxtvillkor för alla barn	

2.1 Vi vill ha ett långsiktigt ansvarstagande

Vi vill att alla i Helsingborg ska agera ansvarsfullt för en långsiktigt hållbar utveckling så att kommande generationer ska kunna ha en god livskvalitet. I Helsingborg ska vi sträva efter en långsiktigt hållbar utveckling vilket är positivt för både ekonomi och människors livskvalitet. Långsiktighet handlar om att de biologiska systemen ska fungera och att människor har en livsstil som ger livskvalitet men inte tär på naturens resurser - med en resurseffektiv ekonomi. Viljeinriktningen handlar om ekonomiskt långsiktigt förvaltande av våra naturtillgångar och att ställa om till cirkulära system, resurshantering och affärsmodeller.

Utmaningen är att samhället och invånarna förbrukar mer energi och råvaror än vad som är hållbart. Det påverkar klimatet och miljön på hela jorden, men det påverkar även lokalt genom avfall och utsläpp till luft och vatten. Utmaningen är också att bättre använda ekonomin som ett medel för att nå hållbar utveckling. Eftersom Helsingborg är beroende av tillförlitlig tillförsel av resurser är vi sårbara vid en kris och mot förändringar i klimatet.

För att skapa en långsiktigt hållbar utveckling behöver staden fokusera på klimatfrågan, på cirkulär resurshantering, på att stärka ekosystemen och öka den biologiska mångfalden, göra samhället mer robust samt på att använda ekonomin som ett medel för hållbar utveckling.

Andra styrdokument som bidrar till långsiktigt ansvarstagande

- Översiktsplan med fördjupningar
- Grönstrukturprogrammet
- Klimat – och energiplanen
- Handlingsplan för cirkulär ekonomi
- Klimatanpassningsplan
- Dagvattenplan
- Avfallsplan
- Helsingborgs stads krishantering, krisledningsplan

Minimera klimatpåverkan och resursanvändningen

Att minimera klimatpåverkan handlar om att Helsingborg ska nå sina mål om att bli klimatneutralt. Det omfattar även de konsumtionsbaserade utsläppen och en hållbar resursanvändning. Människans produktion och konsumtion av varor och tjänster leder till utsläpp av växthusgaser och till att jordens resurser förbrukas. Om alla människor på jorden förbrukat resurser i samma takt som helsingborgarna hade det krävts tre jordklot (4).

De största utmaningarna är ohållbar konsumtion och resursanvändning samt användning av fossila bränslen. Den största utsläppssektorn i Helsingborg är transporter och resor (5).

Staden kan öka förutsättningarna för invånarna att gå, cykla och åka kollektivt på ett tryggt och enkelt sätt samt skapa goda villkor för mobilitetstjänster och laddinfrastruktur. Staden kan öka takten för klimatsmart och cirkulärt byggande och planera för en effektiv markanvändning. Staden kan öka tillgången till förnybar och återvunnen energi samt skapa möjligheter för att dela lokaler, varor och tjänster. Staden kan öka möjligheterna till cirkulär resurshantering av material, energi, vatten och livsmedel. För att bli klimatneutrala behöver vi också binda in kol från atmosfären (5). Med klimatomställning, resurshushållning och cirkulära system och affärsmodeller skapas möjligheter till innovationer och nya företag som kan ge ytterligare arbetstillfällen.

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom minimerad klimatpåverkan och resursanvändningen:

Stärk ekosystemen och öka den biologiska mångfalden

Livskraftiga ekosystem med hög biologisk mångfald skapar tjänster för oss människor som är nödvändiga för en god livskvalitet (6). Ju större och mer sammanhängande grönområdena och vattenmiljöerna är desto bättre blir förutsättningarna.

Våra största utmaningar är bristen på natur- och vattenområden av tillräcklig kvalitet och mängd samt att områdena inte hänger ihop med varandra (7) (8). Detta ger problem med övergödning, syrefria bottnar och försämrade livsvillkor för växt- och djurliv. Det betyder också att det finns för få och för små grönområden för människor och djur att vistas i.

Staden kan skydda och skapa miljöer som är tillräckligt stora och varierade för att kunna fylla flera olika behov exempelvis; hög biologisk mångfald, rekreation och friluftsliv, vattenrening och utjämning av flöden. De behöver också så långt som möjligt hänga samman för att vi ska kunna behålla de arter som finns och återfå sådana som försvunnit. Konstruktioner som efterliknar natur och fyller flera funktioner, exempelvis öppna dagvattenlösningar i bebyggelsen, har stor betydelse för biologisk mångfald och klimatanpassning. De förbättringar vi gör på land underlättar för ett livskraftigt Öresund. Tillsammans ger detta lösningar som underlättar för rekreation, pollinering och livsmedelsproduktion. Det binder koldioxid, renar luft och vatten samt tar hand om stora skyfall.

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom stärkta ekosystem och ökad biologisk mångfald:

Skapa ett mer robust samhälle

Ett robust samhälle har förmåga att förebygga, motstå, hantera och återhämta sig från störningar. Syftet är att skydda den nationella suveräniteten, demokratin, och människors liv, hälsa och trygghet samt värna tilliten till samhällets funktioner även vid kriser. Även mänskliga fri- och rättigheter, miljö och ekonomiska värden ska skyddas.

Helsingborgs stad har ansvar att tillsammans med andra bygga en sådan förmåga. Elektrifieringen och digitaliseringen skapar möjligheter men också sårbarheter i vår vardag och i våra samhällsviktiga verksamheter. Nya hot, till exempel förändrat klimat, desinformation, hot mot vår hälsa och en ny säkerhetspolitisk situation är andra utmaningar som vi behöver förhålla oss till.

Staden kan utveckla sin krisberedskap genom utbildning och övning. Staden kan vidare minska framtida risker genom att genomföra klimatanpassningsåtgärder, spara jordbruksmark, höja utbildningsnivån och arbeta för en god och jämlik folkhälsa. Andra åtgärder kan vara att främja lokal produktion av livsmedel och förnybar energi. Staden kan verka för att säkra andra kritiska beroenden; som tillgång till internet, elförsörjning och effekttillgång (9) även i en krissituation. Ett robust samhälle bidrar till både individens, samhällets och nationens säkerhet. Genom att skapa ett mer robust samhälle kan vi bli bättre förberedda på att hantera svåra påfrestningar.

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom robust samhälle:

Förstärk den ekonomiska hållbarheten

En hållbar ekonomisk utveckling innebär en ekonomi som är hållbar över tid, som långsiktigt hushåller med mänskliga och materiella resurser samt stödjer möjligheterna att nå andra mål.

En avgörande utmaning för en hållbar utveckling är att vi lyckas investera, mobilisera och omlokalisera ekonomiska resurser och rikta de mot de insatser och åtgärder som krävs.

Staden kan använda ekonomin för att skapa mervärde för människa, samhälle och miljö. Staden använder till exempel redan möjligheten som stor upphandlare och ställer krav på hållbarhet vid inköp. Staden kan ytterligare investera i hållbar utveckling, vi kan samverka med näringslivet för att nå längre tillsammans. Vi kan bli bättre på att analysera våra investeringar utifrån ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv och vi kan ytterligare använda oss av cirkulära affärsmodeller för bättre hushållning av resurser. Genom att öka den hållbara tillväxten minskar risken för framtida samhällsekonomiska problem. Det ger oss också möjligheter att genomföra åtgärder för att nå våra hållbarhetsmål och på så sätt påverka samtliga viljeinriktningar och fokusområden i livskvalitetsprogrammet i en positiv riktning.

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom att förstärka den hållbara ekonomiska utvecklingen:

2.2 Vi vill ha allas delaktighet

Vi vill att alla som bor och verkar i Helsingborg ska uppleva gemenskap och tillhörighet samt vara delaktiga i samhället och dess utveckling.

I Helsingborg ska demokratin vara levande och stark. Det ska vara enkelt för invånare, företag och organisationer att ha insyn och vara delaktiga i utvecklingen. Skolan samt kultur- och föreningslivet har en betydande roll i arbetet att stärka invånarnas delaktighet i samhället. Alla, oavsett kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller socioekonomisk bakgrund, eller var i kommunen en bor ska ha likvärdiga möjligheter att vara delaktiga och kunna bidra med sina erfarenheter. Det gäller inte minst delaktighet för alla barn och unga.

Våra utmaningar är att helsingborgarna i jämförelse med invånarna i andra städer har en lägre utbildningsnivå och sysselsättningsgrad. Helsingborgarna har också en lägre upplevd tillit och trygghet än riksgenomsnittet. Människor upplever idag inte likvärdiga möjligheter att delta i samhället, göra sin röst hörd och vara med och påverka samhället och sina egna liv.

För att skapa ökad delaktighet i Helsingborg behöver staden öka tryggheten och sysselsättningen samt stärka demokratin.

Andra styrdokument som bidrar till allas delaktighet

- Plan för lika möjligheter
- Översiktsplan med fördjupningar
- Näringslivsprogrammet
- Program för nationella minoriteter
- Kulturprogrammet
- Samverkansöverenskommelse med Polisen

Öka tryggheten

Trygghet är en känsla av att vara fri från fara. Det gäller både på platser utomhus, i det egna hemmet och på internet. Upplevelsen av trygghet beror på plats och sammanhang. Den påverkas av olika faktorer, som känslan av kontroll, tillit till andra, andras säkerhet samt av tankar om den egna och andras förmåga att hantera brott. Även en persons tidigare erfarenheter påverkar känslan av trygghet.

Många helsingborgare upplever otrygghet (18). Det beror på att flera komplexa faktorer samverkar. Vissa grupper är mer utsatta. Kvinnor (19) och icke-binära (20) känner större otrygghet än män. Befolkningen är ojämnt fördelad även när det gäller vilka som är gärningspersoner respektive brottsoffer (21). Brott stärker känslan av otrygghet, något som är särskilt påtagligt i vissa stadsdelar.

Staden kan förstärka det förebyggande arbetet mot missbruk, kränkningar, våld och andra brott, samt störa och försvåra för kriminella element och handlingar. Vi kan även förändra platser och utbud för att bidra till möten mellan människor som ökar delaktigheten och tryggheten. När fler känner sig trygga och har tillit till andra blir integrationen bättre och samhället mer inkluderande. Då vågar fler vistas utomhus och umgås över gränser.

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom att öka tryggheten:

Öka sysselsättningen

Sysselsättning genom arbete eller eget företagande ger ekonomisk trygghet för individer. Arbetslösheten är ojämnt fördelad i Helsingborg. Den är till exempel högre bland personer med låg utbildningsnivå, ungdomar samt personer, särskilt kvinnor (13) (14), som är födda utanför Europa.

I Helsingborg har en högre andel av befolkningen en låg utbildning jämfört med liknande städer. (16). Många arbetsgivare har svårt att hitta rätt kompetens samtidigt som äldre upplever att deras arbetslivserfarenheter inte alltid tas tillvara av arbetsgivare efter uppnådd pensionsålder (15). En annan utmaning för att öka sysselsättningen är psykisk ohälsa och sjukskrivningar kopplade till arbetslivet, framförallt inom vissa yrken och grupper (17).

Staden kan på olika sätt stärka människors och företags egen förmåga att nå sin fulla potential. Viktiga strategier är att höja utbildningsnivån bland befolkningen för att lättare kunna matcha de arbetsökande med lediga tjänster. Det är samtidigt viktigt att verka för att kunskapsintensiva företag etablerar sig i Helsingborg och att stötta nyföretagande och föreningsliv. Staden och näringslivet kan gemensamt verka för att tjänster och produkter samt nya innovationer skapas som bidrar till lösningar och till fler arbetstillfällen med anständiga arbetsvillkor. Att öka sysselsättningen leder både till bättre privatekonomi för invånarna, ljusare framtidssyn, högre skatteintäkter för samhället och gynnar det lokala näringslivet.

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom att öka sysselsättningen:

Stärk demokratin

Demokrati handlar om att gemensamt ha möjlighet att kunna påverka samhällets utveckling. I en stark demokrati känner människor förtroende både för andra människor och för samhället. De har också goda förutsättningar för att engagera sig i olika samhällsfrågor.

Tilliten till andra människor är lägre i Helsingborg än i andra städer av samma storlek (10). Valdeltagandet (11) och förtroendet för politiken och myndigheterna (12) skiljer sig mellan olika grupper och geografiska områden, vilket beror på skillnader i socioekonomi och utbildningsnivå. Låg tillit mellan människor och litet förtroende för politik och myndigheter kan skada det demokratiska systemet.

Staden har en viktig roll att utbilda och sprida kunskap så att invånarna förstår hur demokratin fungerar och kan stärkas som deltagare i samhället. Staden kan öka möjligheterna till insyn och involvering i frågor och beslut som rör invånarna. Det är viktigt att nå ut med korrekt information till invånarna. Vi kan också stimulera till möten mellan människor genom hur vi bygger och utvecklar staden samt hur vi utvecklar våra välfärdstjänster utifrån invånarnas behov. Vi kan ytterligare underlätta för det lokala förenings- och kulturlivet som en viktig röstbärare. Att stärka demokratin kan trygga samspelet mellan människor och samhällets institutioner.

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom att stärka demokratin:

2.3 Vi vill ha livslång aktivitet

Vi vill att Helsingborg ska vara en plats som bidrar till människors hälsa och välmående genom hela livet och där det finns meningsfulla aktiviteter för alla.

Vi ska ha en god hälsa för alla och en aktiv befolkning som har tillgång till rekreation i naturen och som har möjlighet att delta i utbudet av kultur- och fritidsaktiviteter. Vi ska på olika sätt göra det lättare att delta i olika aktiviteter och öka invånarnas deltagande i dem. Vi ska också förbättra upplevelsen av staden så att vi kan skapa mer liv och rörelse i Helsingborg under större delar av dygnet.

Våra utmaningar är att invånarna inte har jämlika möjligheter till aktiviteter och god hälsa, att det finns en utbredd ofrivillig ensamhet, att den psykiska ohälsan ökar och att en stor del av befolkningen inte är fysiskt aktiv.

För att skapa livslång aktivitet behöver staden göra upplevelser tillgängliga för fler samt förbättra invånarnas hälsa och livsmiljöer.

Andra styrdokument som bidrar till livslång aktivitet

- Översiktsplan med fördjupningar
- Grönstrukturprogrammet
- Kulturprogrammet
- Cykelplan
- Idrottspolitiskt program

Förbättra hälsan

En god fysisk och psykisk hälsa byggs dels av individuella faktorer som gener, ålder och livsstilsval och dels av samhällets struktur för hälsa där det ingår sådant som tillgång till sjukvård, möjligheter till rekreation och olika miljöfaktorer. Möjligheten till god hälsa ska vara jämlik i Helsingborg.

Sambanden mellan utbildningsnivå och hälsa är tydliga och ofta går hälso-beteende och levnadsvanor i arv till nästa generation. Den psykiska ohälsan är hög, särskilt bland unga kvinnor (22) (23) hbtqi-personer (24) (25) och personer med funktionsnedsättning (26). Den ofrivilliga ensamheten behöver brytas, särskilt bland äldre (27). Den fysiska aktiviteten behöver öka, särskilt bland barn och unga samt äldre (22). Två av de viktigaste insatserna för att förbättra hälsan är att ge alla en god utbildning och att få människor att bli mer fysiskt aktiva, inte minst genom att stimulera föreningsliv och organiserad idrott som når en bred allmänhet.

Fysisk aktiv vardag kan underlättas genom att vi gör det enklare att gå och cykla, och om vi inbjuder till lek utomhus samt ökar möjligheterna för fler att få rekreation i naturen. Genom att stärka fysisk och psykisk hälsa arbetar vi även aktivt med att förebygga suicid. Fysisk aktivitet och möjlighet till social stimulans är också ett sätt att minska lättare psykiska besvär (28). En friskare befolkning betyder minskade kostnader för sjukvården. Det innebär också, längre liv, ökat välmående och högre produktivitet.

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom att förbättra hälsan:

Förbättra människors livsmiljö

Livsmiljö, så kallas den miljö som omger oss människor och som byggs upp av livsnödvändigheter som frisk luft, mat och rent vatten, grönska, skydd och ett behagligt klimat. Även hur omgivningen ser ut och hur attraktiv den är spelar roll för hur vi upplever vår livsmiljö. Helsingborgs kommun har relativt lite allmänt tillgänglig grönyta och naturområden (8).

Föroreningar i luft, vatten och mark påverkar hälsan negativt. Livsmiljön skiljer sig från stadsdel till stadsdel och vissa bostadsområden är mer utsatta för buller (29), har sämre tillgång till rekreation i grönområden (8) av hög kvalitet och har mindre attraktiva omgivningar.

Staden kan länka samman parker och natur- och grönområden med varandra och göra havet och kusten tillgängliga för fler. Vi kan göra platser och stadsdelar vackrare och ställa tillgänglighets- och kvalitetskrav på gestaltning och utformning. Vi kan förbättra luftkvaliteten och ljudmiljön genom att föra in mer grönska, anpassa hastigheter och göra andra åtgärder för att skydda mot buller när vi bygger om gator. Närhet till parker, natur och vatten förbättrar folkhälsan oberoende av människors socioekonomiska bakgrund. En hälsosam och vacker livsmiljö gör människor friskare och kan göra Helsingborg mer attraktiv som turist- och besöksort.

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom förbättrad livsmiljö:

Öka tillgängligheten till upplevelser

Det är viktigt för människors trivsel och välmående att de har tillgång och möjlighet att lätt delta i olika upplevelser och aktiviteter.

Det handlar om kultur, idrott, nöje, fritid och rekreation. Men vissa grupper har svårt att ta del av Helsingborgs utbud. Det kan vara allt från att informationen inte når vissa grupper till ekonomiska, sociala och fysiska hinder som gör att vissa inte deltar. Utbudet är dessutom ojämnt fördelat över olika geografiska områden i kommunen (30).

Staden kan ge invånarna ökat inflytande över utbudet, sänka trösklarna och öka invånarnas tillgång till aktiviteter. Vi kan också stärka samarbetet med olika aktörer, som kultur- och föreningslivet, för att nå människor som normalt inte deltar. Upplevelser och aktiviteter för alla har kompensatoriska effekter på de barn och unga som har svårare uppväxtvillkor och stärker barns och ungas självkänsla, motverkar ofrivillig ensamhet och ökar tryggheten.

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom att öka tillgängligheten till upplevelser:

2.4 Vi vill ha ett jämlikt Helsingborg

Vi vill ha ett jämlikt samhälle där alla har lika möjligheter att leva ett bra liv med god livskvalitet.

Helsingborg ska vara tillgängligt och välkomnande för alla. I Helsingborg ska varken kön, könsidentitet och könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller socioekonomi vara avgörande för människors möjligheter.

Våra utmaningar är att det finns skillnader i hälsa, delaktighet och ekonomi mellan olika grupper och delar i samhället. Det finns också normer och beteenden som skadar, begränsar och sätter upp omotiverade hinder för människor.

För att skapa ett mer jämlikt Helsingborg behöver staden fokusera på att öka integrationen och jämställdheten samt förbättra barns och ungas uppväxtvillkor.

Andra styrdokument som bidrar till ett jämlikt Helsingborg

- Översiktsplan med fördjupningar
- Plan för lika möjligheter
- Program för nationella minoriteter
- Kulturprogrammet
- Näringslivsprogrammet

Förbättra integrationen

Integration handlar om att människor känner samhörighet och delaktighet i samhället och att olika grupper möts och har utbyte med varandra. För de flesta skapar arbete och egen försörjning förutsättningar för en bättre självkänsla och ett meningsfullt socialt sammanhang. Men inom flera samhällsområden ökar polariseringen. Ojämligheten i levnadsvillkoren ökar och det finns människor som lever i ett utanförskap som kan vara svårt att bryta för den enskilde (31).

Socioekonomiska skillnader tenderar att öka i Helsingborg och det finns bostadsområden med relativt hög arbetslöshet, höga ohälsotal, högre andel invånare utan fullföljd gymnasieutbildning och högre andel försörjningstagare än i övriga områden (32) (19).

Staden kan arbeta för att höja utbildningsnivån för den delen av den vuxna befolkningen som har lägst utbildning och snabba på inläringen av svenska. Bristande språkkunskaper ska dock inte betraktas som ett hinder för integration. Staden kan också förkorta tiden till egen försörjning och stimulera invånarna till att möta varandra över olika gränser. Staden kan verka för att beteenden och attityder förändras för större acceptans av människors olikheter för att stimulera en bättre integration. En framgångsrik integration leder till gemenskap, en stad som håller samman och en starkare samhällsekonomi.

Öka jämställdheten

I ett jämställt samhälle har alla samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla områden i livet oavsett kön. I Helsingborg har kvinnor högre ohälsotal (33). Män svarar oftare än kvinnor att deras hälsa är god på frågan hur de uppfattar sin egen hälsa (23) (19). Kvinnor och icke-binära har lägre löner (34) (35), och både utbildning och arbetsmarknad är könssegregerade (36).

I Helsingborg tar kvinnor den största delen av föräldradigheten (37). Kvinnor och icke-binära är mer otrygga och utsatta för våld (25) (21) (19). Andra utmaningar för jämställdheten är normer som begränsar människors val, möjligheter och beteenden.

Staden kan öka kunskapen om detta i den egna organisationen samt vara en föregångare och planera och genomföra insatser som ökar jämställdheten. Staden kan vidare samverka med andra aktörer för att förebygga och motverka våld i nära relationer samt diskriminering och våld i samhället. Att öka jämställdheten förbättrar allas välmående och hälsa, det skapar ekonomisk tillväxt, ett tryggare samhälle och bättre uppväxtvillkor för barn.

Skapa goda uppväxtvillkor för alla barn

Goda uppväxtvillkor handlar om barnets hela uppväxtmiljö, allt från sociala relationer, hushållets ekonomi, bostad och skola till trygghet och framtidsutsikter. Barn och unga kan inte i samma utsträckning som vuxna göra sin röst hörd och har inte samma möjlighet att bestämma över sitt liv eller hur samhället utvecklas.

Alla barn i Helsingborg når inte kunskapskraven i skolan (38) och allt för många saknar en aktiv fritid (39) (40). Det finns barn och unga i Helsingborg som lever i ekonomisk och social utsatthet samt upplever våld i hemmet och i området där de bor (41) (42). Vi behöver se till att alla barn får en god utbildning och bästa möjliga hälsa.

Staden ska kunna erbjuda trygga och utvecklande miljöer för barn och unga att vistas i. Det gäller även att barn ska kunna ta sig tryggt och självständigt till skola, aktiviteter och vänner. Vi ska också bidra till att fler barn deltar i aktiviteter. Staden kan öka barns och ungas inflytande i frågor som berör dem. Att tidigt erbjuda stöd i föräldraskap och fånga upp barn och unga som far illa, mår dåligt och har en oroande hälsoutveckling förebygger eventuella framtida problem. Att samhället agerar för att alla barn får likvärdiga förutsättningar till goda uppväxtvillkor är en investering för framtiden, för god livskvalitet och för ett hållbart samhälle.

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom att förbättra integrationen:

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom att öka jämställdheten:

Globala mål i Agenda 2030 som vi bidrar till genom att skapa goda uppväxtvillkor för alla barn:

3. Lagkrav

De kommunala styrdokument inom miljö och folkhälsa som det enligt lag krävs att en kommun har täcks av avfallsplanen och klimat- och energiplanen.

4. Ansvar och uppföljning

Avdelningen för strategisk samhällsutveckling på stadsledningsförvaltningen är dokumentansvarig och ansvarar för programmets tidplan och har till miljöförvaltningen delegerat att samordna arbetet med att sprida, revidera och följa upp programmet.

Dokumentansvarig har tillsatt en arbetsgrupp som består av tjänstepersoner från avdelningen för strategisk samhällsutveckling på stadsledningsförvaltningen samt tjänstepersoner från miljöstrategiska avdelningen på miljöförvaltningen som har till uppgift att bistå stadens förvaltningar och bolag med kunskap, stöd och inspiration samt för att sammanställa och redovisa effekterna av stadens samlade insatser utifrån livskvalitetsprogrammet till kommunfullmäktige. Uppföljning sker vartannat år genom en uppföljningsrapport. Eftersom programmet sträcker sig över ett brett ämnesområde stöds programmets uppföljning av andra uppföljningar av planer som kopplar till livskvalitetsprogrammet.

5 Referenser

1. **Förenta Nationerna.** Att förändra vår värld: Agenda 2030 för hållbar utveckling. u.o. : Förenta Nationerna, 2015.
2. **World Health Organization.** www.who.int [Online] WHO, 2021. [Citat: den 03 02 2021.] [Länk](#)
3. **Folkhälsomyndigheten.** Folkhälsans utveckling, årsrapport 2020. folkhalsomyndigheten.se. [Online] 2020. [Länk](#) artikelnummer 20003.
4. **Helsingborgs stad.** [Online] den 25 03 2020. [Citat: den 03 02 2021.] [Länk](#)
5. **Helsingborgs stad.** [Online] den 05 01 2021. [Citat: den 03 02 2021.] [Länk](#)
6. **Naturvårdsverket.** [Online] den 29 10 2020. [Citat: den 03 02 2021.] [Länk](#)
7. **Naturvårdsverket.** Global utvärdering av biologisk mångfald och ekosystemtjänster, sammanfattning för beslutsfattare. [Online] 2020. Rapport 6917. [Länk](#)
8. **Helsingborgs stad.** Grönstrukturprogram. [Länk 1](#). [Online] den 26 03 2014. [Länk 2](#)
9. **Kylhammar, Klara.** Det robusta Helsingborg - handlingsplan. [Online] den 12 10 2020. [Länk](#)
10. **Folkhälsomyndigheten. Hälsa på lika villkor.** [Online] (U01413). [Länk](#)
11. **Statistiska centralbyrån.** Valresultat i kommunvalen efter delområde, valår och avgivna röster mm. [Online] [Länk](#)
12. **SCB** medborgarundersökning nöjd inflytande index. [Länk 1](#) (N00410). jämföraren. [Online] [Länk 2](#)
13. **RAMS.** registerbaserade arbetsmarknadsstatistik. [Online] [Länk](#)
14. **SCB:s arbetsmarknadsstatistik (RAMS).** Kolada nyckeltalskod (N00914). [Online] [Länk](#)
15. **Arbetsförmedlingen.** Arbetsmarknadsprognos Skåne 2019. [Online] 2019. [Länk](#)
16. **Stativ.** Invånare, 25-64 år, med låg utbildningsnivå, andel (%) (N01721). [Online] 2020. [Länk](#)
17. **Försäkringskassan.** Socialförsäkringsrapport 2018:2 - Sjukfrånvaron på svensk arbetsmarknad. [Online] [Länk](#)
18. **Folkhälsomyndigheten, hälsa på lika villkor.** Kolada.se Nöjd Region-Index - Trygghet (U00405). [Online] 2020. U00405. [Länk](#)
19. **Region Skåne.** Region Skånes Folkhälsorapport 2020. [Online] 2020. [Länk](#)
20. **Folkhälsomyndigheten.** folkhalsomyndigheten.se/publicerat-material. [Online] den 24 06 2020. Artikelnummer 19096. [Länk](#)
21. **Rådet, Brottsförebyggande.** Brottsutvecklingen. [Online] 2017. [Länk](#)
22. **Region Skåne, Kommunförbundet Skåne.** [Online] 2016. [Länk](#)
23. **Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor.** [Online] nedsatt psykiskt välbefinnande. [Länk](#)
24. **Skåne, Region.** [Online] 2016. [Länk](#)
25. **Folkhälsomyndigheten.** Utvecklingen av hälsan och hälsans bestämningsfaktorer bland homo- och bisexuella personer. [Online] 2015. [Länk](#)
26. **Folkhälsomyndigheten** [Online] den 16 11 2020. [Länk](#)
27. **Folkhälsomyndigheten.** Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel (%) (U01435), Invånare med avsaknad av emotionellt stöd, andel (%) (U01435). [Online] 2020. [Länk](#)
28. **Ung Livsstil.** [Online] 2020. [Länk](#). nr 32 november.
29. **Helsingborgs stad.** Resultat från bullerkartläggningen (2017). [Online] [Citat: den 03 02 2021.] [Länk](#)
30. **Ung Livsstil.** Vilka barn och ungdomar som lämnar idrottsrörelsen och varför. [Online] juni 2020. [Länk](#)
31. **Socialstyrelsen.** Register över ekonomiskt bistånd samt Registret över totalbefolkningen Kolada (N31816). [Online] [Länk](#)
32. **Sweco.** Kartläggning och nulägesanalys över segregation i Helsingborg. 2020.
33. **Försäkringskassan.** Kolada statistik (N00957). [Online] 2021. [Länk](#)
34. **SCB.** Kolada (N00951) och (N00952). [Online] [Länk](#)
35. **Galit Zeluf, et al.** Health, disability and quality of life among trans people in Sweden—a web-based survey. [Länk 1](#) [Online] den 30 08 2016. [Länk 2](#).
36. **Länsstyrelsen Skåne.** Jämställdhetsstatistik i Skåne 2019. [Online] 2019. [Länk](#)
37. **Försäkringskassan.** Kolada nyckeltalskod (N00943). [Online] [Länk](#)
38. **SCB, Skolverket.** Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%), Kommun, Kolada nyckeltal 15428 . [Online] [Länk](#)
39. **Ung livsstil, Helsingborgs stad.** [Länk](#) [Online]
40. **Riksidrottsförbundet.** Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år Kommun, Kolada (U09800). [Online] [Länk](#)
41. **Folkhälsomyndigheten.** [Länk](#) [Online] den 20 01 2021.
42. **Länsstyrelsen Skåne.** Faktablad om barn och unga i Helsingborg. [Online] [Länk](#)

6 Kontaktuppgifter

Kontaktcenter

Postadress: 251 89 Helsingborg

Växel: 042-10 50 00

Mail: kontaktcenter@helsingborg.se

helsingborg.se

Remissförslag

Utskick från beredning för livskvalitet 2021-03-17

Revideras av: Kommunfullmäktige

Dokumentets giltighet: 20160101-20241231

Dokumentet gäller för: Alla nämnder och bolag

Dokumentansvarig: Avdelningen för strategisk samhällsutveckling vid stadsledningsförvaltningen

HELSINGBORG